

BEROEPSGEBRUIKEN EN ALGEMENE VOORWAARDEN EIGEN AAN HET DRUKKERIJBEDRIJF

Opgesteld door FEBELGRA, Federatie van de Belgische Grafische Industrie vzw,
lid van het Verbond van Belgische Ondernemingen

ALGEMENE BEPALINGEN

Deze algemene voorwaarden en beroepsgebruiken gelden voor al onze offertes, werkopdrachten, overeenkomsten en leveringen. Elke offerte en aanvraag van een bestelling gebeurt onder de opschortende voorwaarde van goedkeuring door de kredietverzekeraar van de leverancier.

Artikel 1 - Definities

Opdrachtgever is wie het order geplaatst heeft, leverancier is wie aanvraagd heeft het order uit te voeren.

Artikel 2 - Verkoopvoorstel

De verkoopvoorstel van de leverancier zijn vrijblijvend en onder voorbehoud van nazicht van de te reproduceren en/of te zetten documenten. De leverancier behoudt zich het recht voor om een bestelling te weigeren. Hij wordt pas geacht de bestelling te aanvaarden na schriftelijke bevestiging of na het aangaan van productiekosten.

Artikel 3 - Bestellingen

Het bezwaar van de leverancier van productie-elementen (grondstoffen, model, kopij en/of digitale bestanden, ...) met verzoek, zonder uitdrukkelijk voorbehoud, een proef of ontwerp te leveren, brengt de verbintenis met zich aan deze leverancier de uitvoering van het werk toe te vertrouwen of hem voor de veroorzaakte kosten te vergoeden.

Artikel 4 - Offerten

De offertes zijn geldig alleen voor de opdracht vermeld in de offerte. Wijzigingen aan de oorspronkelijke offertegegevens door de opdrachtgever zullen worden verrekend. De lettersoort, evenals de lay-out, wordt door de leverancier vrij gekozen bij gebrek aan bepaling door de opdrachtgever. De offertes worden steeds opgesteld zonder vermelding van taksen, die steeds ten laste van de opdrachtgever vallen. De opdrachtgever die kan genieten van een verminderd BTW-tarief of van een vrijstelling van BTW, moet hiervoor de nodige bewijzen leveren bij de aanvang van de opdracht. De opdrachtgever aanvaardt de aflevering van de goederen die uitvoering van een opdracht binnen de drie maanden. Bij samengestelde prijsopgaven bestaat geen verplichting tot levering van een gedeelte tegen een overeenkomstig gedeelte van de voor het geheel opgegeven prijs.

Artikel 5 - Indexering

Wanneer de lonen en/of de prijzen van de grondstoffen stijgen, worden de offerteoprijzen herzien volgens de Febelgra-indexatieformule, die op eerste verzoek aan de opdrachtgever gezonden wordt.

Artikel 6 - Schuldenaar

Elke persoon of firma die een bestelling plaatst met verzoek deze aan derden in rekening te brengen, wordt solidair aansprakelijk gesteld voor de betaling ervan.

Artikel 7 - Auteursrecht - Vermogensrecht

Wanneer een leverancier onder een welk ook een werk verricht dat als een creatieproces in de zin van de wetgeving op intellectuele eigendom beschouwd wordt, behoudt de leverancier de rechten die voortvloeien uit dit werk bijvoorbeeld het recht op reproductie. De opdrachtgever kan deze rechten slechts bekomen mits een schriftelijke overeenkomst die de overdracht van de rechten regelt. Op basis van voornoemde bepalingen, beschikt de leverancier-ontwerper van geïnformatiseerde gegevens en beelden, van een grafisch werktuig, van een matrix, enz. over het auteursrecht op deze producten. Deze bescherming is gebaseerd op de bepalingen van de wetgeving op intellectuele eigendom. De overdracht van auteursrechten en specifiek de overdracht van recht tot reproductie moet expliciet in een geschreven overeenkomst opgenomen worden: deze overdracht kan niet voortvloeien uit het feit dat het creatieproces voorzien werd in de opdracht of dat dit creatieproces speciaal vervaardigd werd. Ook de eigendomsoverdracht van het materiële product of de digitale gegevens aan de opdrachtgever geldt met betrekking tot de overdracht van auteursrechten. De leverancier is indien een specifiek exclusiviteitscontract afgesloten werd, heeft de leverancier het recht om zijn creatief werk opnieuw te gebruiken.

Artikel 8 - Auteursrecht - Recht tot reproductie

Een opdracht met betrekking tot de reproductie van een enkel element dat door de opdrachtgever aangeleverd werd en dat onder de bepalingen van de wetgeving op intellectuele eigendom valt, kan de leverancier het auteursrecht over het reproductie-recht beschikt. Hij vrijwaart de leverancier bijgevolg van rechtswege tegen elk geschil met betrekking tot dit recht tot reproductie. Elke betwisting inzake reproductierechten schorst de uitvoering van de opdracht. Indien de opdrachtgever digitale bestanden met software en lettertypes aanlevert voor de uitvoering van de opdracht, beschermt de opdrachtgever de leverancier specifiek tegen elk geschil met betrekking tot het verkrijgen van de software en de lettertypes en algemeen tegen elk geschil met betrekking tot de aanbreng van de software. De leverancier is niet verantwoordelijk voor inbreuken op reproductierechten van derden, indien hij te goeder trouw de opdracht uitvoerde. Alleen de opdrachtgever is aansprakelijk.

Artikel 9 - Vermelding van de naam van de leverancier

De opdrachtgever mag zich niet verzetten tegen het vermelden van de naam van de leverancier, zelfs indien op het drukwerk de naam van een uitgever of tussenpersoon, publiciteitsagent of andere reeds vermeld staat.

Artikel 10 - Clauseule van confidentialiteit

Elk van de partijen verbindt zich ertoe de vertrouwelijke gegevens, inlichtingen, informatie, toepassingen, methodes en knowhow alsook eender welk soort document waarvan zij kennis kreeg tijdens de uitvoering van het contract niet te verspreiden of te communiceren, niet te laten verspreiden of te laten communiceren, niet direct of indirect te gebruiken, tenzij de andere partij hiervoor op voorhand schriftelijk de toestemming gaf. De verplichting tot vertrouwelijkheid die in dit artikel voorzien is, geldt zolang de betreffende informatie een vertrouwelijk karakter heeft, dus ook na het einde van het contract.

Artikel 11 - Eigendom van de productie-elementen

De productie-elementen die nodig zijn om een opdracht tot een goed einde te brengen blijven de eigendom van de leverancier die ze gemaakt heeft. Maar enerzijds, kan de eigendom van deze elementen (bijvoorbeeld de foto's, de films, de diskettes, alerhande dragers van digitale bestanden, enz.) op elk moment overgedragen worden aan de opdrachtgever mits uitdrukkelijke overeenkomst, en onder voorbehoud van de regels vervat in artikel 7. En anderzijds, wanneer de productie-elementen een vorm aangenomen hebben die door de opdrachtgever gebruikt kan worden om nieuwe creaties te maken die reproductierechten met zich mee zullen brengen, behoudt de leverancier het exclusiviteitsrecht op de productie-elementen die hij gemaakt heeft behalve wanneer de partijen een uitdrukkelijke overeenkomst sluiten die de modaliteiten van het gebruik van deze elementen door de opdrachtgever regelt.

Artikel 12 - Proef

Op vraag van de opdrachtgever zorgt de leverancier voor een eenvoudige proef. Verzorgde proeven bijvoorbeeld kleurgetrouwe proeven of proeven op het besteld papier worden extra aangerekend. Vraagt de opdrachtgever geen proef, dan wordt hij geacht een goed voor druk te hebben gegeven.

Artikel 13 - Correcties

De leverancier moet de door de opdrachtgever aangeduide correcties uitvoeren, maar is niet aansprakelijk voor niet aangeduide spellings-, taalkundige of grammaticale fouten. Wijzigingen in het oorspronkelijk order van welke aard ook (in de tekst, in de beleving of plaatsing van illustraties, in de formaten, enz.) schriftelijk of op andere wijze door de opdrachtgever aangebracht worden aan de opdrachtgever extra gefactureerd en verlenen de uitvoeringstermijn. Dit geldt eveneens voor de machinestilstanden in afwachting van het "goed voor druk". De mondelinge, bijvoorbeeld per telefoon, opgegeven wijzigingen worden uitgevoerd op risico van de opdrachtgever.

Artikel 14 - Goed voor druk

Het overmaken door de opdrachtgever van een gedagtekend en ondertekend "goed voor druk" ontslaat de leverancier van alle verantwoordelijkheid voor de tijds of na het drukken vastgestelde fouten of weglatingen. Het "goed voor druk" blijft eigendom van de leverancier en dient als bewijsmiddel in geval van betwisting.

Artikel 15 - Materialen van de opdrachtgever - Beschikking

Indien de opdrachtgever materiaal ter beschikking stelt van de leverancier, moet dit op tijd (rekening houdend met de orderplanning), degelijk verpakt en franco geleverd worden in de bedrijfsgebouwen van de leverancier. Het voor ontvangst tekenen van de uitvoerdocumenten bevestigt enkel de ontvangst van het materiaal. Als de opdrachtgever persmateriaal digitaal levert zonder uitgeprinte versie ervan, dan draagt de leverancier geen enkele verantwoordelijkheid voor het resultaat van de uitbechtiging. Als de opdrachtgever digitale bestanden ter beschikking stelt van de leverancier, dan moet hij zelf de originele bestanden bewaren en is hij verantwoordelijk voor de kwaliteit van deze bestanden. De leverancier is niet verantwoordelijk voor de typografische kwaliteit van de opnamelijke modellen of bestanden van opgemaakte pagina's, die hij van de opdrachtgever ontvangt. Behouders opzet en zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers, zullen moeilijkheden of vertraging tijdens de productie, veroorzaakt door problemen met geleverde materialen, de leveringstermijn verlengen en de prijs verhogen met de door deze problemen veroorzaakte bijkomende kosten.

Artikel 16 - Materialen van de opdrachtgever - Bewaring

De leverancier is niet verantwoordelijk voor het verlies van de opdrachtgever te bewaren. Indien de opdrachtgever wenst dat de leverancier productie-elementen zoals zetwerk, films, montages, kapvormen, ontwerpen, tekeningen, diskettes, programma's, digitale (gegevens)bestanden, ... van de opdrachtgever bewaart, zal hij dit schriftelijk voor de uitvoering van de opdracht met de leverancier overeenkomen. De bewaring gebeurt dan op risico van de opdrachtgever, die de leverancier uitdrukkelijk ontslaat van elke aansprakelijkheid in verband met deze bewaring (verlies of beschadiging), behalve in geval van opzet of zware fout van de leverancier.

Artikel 17 - Materialen van de opdrachtgever - Risico

Alle goederen (originelen, modellen, films, informatiedragers, drukdragers, enz.) toevertrouwd door de opdrachtgever en die in het bedrijf van de leverancier staan, blijven er voor rekening en risico van de opdrachtgever, die uitdrukkelijk de leverancier aansprakelijk maakt voor het verlies of de schade die voortvloeit uit de schade in geval van beschadiging of verlies, hetzij geheel of gedeeltelijk, en dit om welke reden ook, behalve in geval van opzet, zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers. Hetzelfde geldt voor de goederen die voor de opdrachtgever bestemd zijn. De bewaringskosten worden in rekening gebracht met ingang van de aan de opdrachtgever betekende datum. Bij gebrek aan betaling op de overeengekomen datum, zullen deze goederen als waarborg en pand voor de verschuldigde sommen mogen weerhouden worden.

Artikel 18 - Materialen van de opdrachtgever - Verzekering

Bij schriftelijke aanvraag is de leverancier bereid alle risico's te laten dekken door een verzekering waarvan de premie ten laste van de opdrachtgever valt. Deze verzekering dekt alleen de herstelling van de schade aan het materiaal, doch niet enige waardevermindering die het gevolg kan zijn van deze herstelling, noch enige onrechtstreekse schade, zoals, o.a. winstderving.

Artikel 19 - Periodieke bestellingen - Opzeg

De opdrachtgever kan de leverancier het uitvoeren van een opdracht van periodieke aard, d.i. een opdracht met terugkerende deelopdrachten, slechts ontnemen mits eerbiediging van de hierna bepaalde opzegtermijnen. De opzegging dient betekend te worden met een aangetekende brief. Bij niet-naleving van de termijnen zal de opdrachtgever de leverancier vergoeden voor al de geleden schade (met een minimum van 200 exemplaren) meer of minder dan het bedrag van de bestelling. De opzegtermijnen zijn:

- 3 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetsijfer tot 7.500,00 EUR;
- 6 maanden voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetsijfer tot 25.000,00 EUR;
- 1 jaar voor een opdracht van periodieke aard met een jaarlijks omzetsijfer van 25.000,00 EUR of meer.

Artikel 20 - Afwijkingen

Voor papier, karton en boekbindersmateriaal, verwerkt door de leverancier, aanvaardt de opdrachtgever de toleranties, opgelegd door de fabrikanten van deze materialen. De leverancier mag 5 % (met een minimum van honderd exemplaren) meer of minder dan het bestelde aantal exemplaren leveren en factureren. Van drukwerk dat een ingewikkelde of bijzonder moeilijke afwerking vereist, mag de leverancier 20 % (met een minimum van 200 exemplaren) meer of minder dan het bestelde aantal exemplaren leveren en factureren. De minder- of meerexemplaren worden verrekend tegen de prijs van bijkomende exemplaren.

Artikel 21 - Speciale vereisten

Alle opdrachten worden uitgevoerd met de normaal beschikbare grondstoffen. Speciale vereisten zoals lichtteichtheid van de inkt, geschiktheid voor voedingsreizen, e.a. moeten bij de prijsaanvraag door de opdrachtgever opgegeven worden. Indien ze achteraf kenbaar gemaakt worden, kan dit aanleiding geven tot een prijsaanpassing.

Artikel 22 - Leveringsmodaliteiten

De bij de bestelling schriftelijk bedongen termijnen beginnen eerst te lopen vanaf de werkdag die op de afgifte van de nodige elementen volgt. De overeengekomen leveringstermijnen worden minstens verlengd in de mate waarin de opdrachtgever bij het inleveren van de nodige elementen, evenals bij het terugzenden van de verbeterde proeven en van het "goed voor druk", in gebreke is gebleven. Indien het uitvoeren van een opdracht, op verzoek van de opdrachtgever, binnen een kortere termijn dan de normale of voorziene termijn, extra kosten veroorzaakt, worden deze in rekening gebracht. De levering vindt plaats in het bedrijf van de leverancier. Verpakking en vervoer zijn ten laste van de opdrachtgever. Het risico van de goederen tijdens dat vervoer wordt gedragen door de opdrachtgever. In geval van levering op afrop wordt het factuurbedrag van de totale bestelling gefactureerd bij de eerste levering.

Artikel 23 - Annulering

Indien op aanvraag van de opdrachtgever de bestelling geannuleerd wordt, zal de facturatie plaatsvinden in het stadium van uitvoering waarin de bestelling (lonen, grondstoffen, onderaannemingen, enz.) zich bevindt. Het aangerekend bedrag zal bestaan uit de kosten die door de leverancier gemaakt werden vermeerderd met een schadevergoeding wegens contractbreuk die 15 % van de overeengekomen prijs bedraagt, met een minimum van 75,00 EUR. Bij onderbreking van een gegeven opdracht omwille van het laatijdig gevolg geven door de opdrachtgever aan de aan hem voorgelegde stukken, zal na verloop van één maand de gegeven opdracht in haar stadium van uitvoering gefactureerd worden zoals hierboven aangegeven. Indien op aanvraag van de opdrachtgever de uitvoering tijdelijk opgeschort wordt, kan een voortopge facturatie plaatsvinden in het stadium van uitvoering waarin de bestelling (lonen, grondstoffen, onderaannemingen, enz.) zich bevindt.

Artikel 24 - Betaling

Bij de bestelling kan gevraagd worden een voorschot van 1/3 van het orderbedrag te betalen, eenzelfde voorschot bij het overmaken van de definitief verbeterde proeven of het "goed voor druk" en het saldo bij de levering. De wissels, cheques, mandaten of kwotes brengen noch vernieuwing, noch afwijking met zich mee. In geval van facturatie van één of meer leveringen in mindering op een nog niet volledig geleverde bestelling, kan de opdrachtgever zich hierop niet beroepen om zijn betalingen uit te stellen tot na de totale levering.

Artikel 25 - Vervaldag

De facturen zijn betaalbaar ten laatste op de vervaldag in de onderneming van de leverancier. Wanneer een factuur niet tijdig wordt betaald is van rechtswege en zonder ingebrekestelling een intrest verschuldigd conform de Wet betreffende de bestrijding van de betalingsachterstand (02/08/2002) alsook een schadevergoeding tot dekking van de invorderingskosten, conventioneel bepaald op 15 % van de uitstaande schuld met een minimum van 75,00 EUR. De leverancier heeft het recht een hogere vergoeding te vorderen indien hij kan bewijzen dat hij hogere schade heeft geleden. Bovendien heeft de leverancier dan het recht onmiddellijke betaling te vragen van alle andere nog niet vervallen facturen en van alle bedragen, waarvoor de leverancier uitstel van betaling toegestaan heeft, aan de opdrachtgever. De leverancier heeft dan bovendien het recht de uitvoering van lopende contracten te schorsen tot de opdrachtgever de in vorig artikel omschreven voorschotten betaald heeft.

Artikel 26 - Retentierecht

De leverancier heeft het recht de goederen te behouden tot de volledige prijs betaald is. Dit retentierecht geldt voor alle grondstoffen, documenten, elementen nodig voor de fabricage, voorwerpen, koopwaar, of benodigdheden die door de opdrachtgever geleverd werden om de opdracht of prestatie uit te voeren en geldt voor alle documenten of zaken die als gevolg van de opdracht gerealsceerd werden. De opdrachtgever wordt pas eigenaar van de verkochte goederen nadat de verschuldigde sommen volledig betaald zijn. De risico's die de goederen kunnen lopen vallen evenwel ten laste van de opdrachtgever zodra zij klaar voor afhandeling worden gesteld.

Artikel 27 - Verwerking van persoonsgegevens voor de opdrachtgever

Het is mogelijk dat de leverancier in het kader van de uitvoering van de order persoonsgegevens moet verwerken zoals gedefinieerd in de toepasselijke regelgeving. In dit geval treedt de leverancier op als verwerker voor alle verwerkingen die gebeuren op vraag van de opdrachtgever, die zal worden beschouwd als verwerkingsverantwoordelijke. De leverancier zal de persoonsgegevens van de leverancier behandelen op basis van de schriftelijke instructies van de opdrachtgever, en voor het doeleinde van de uitvoering van de order. De opdrachtgever verbindt zich volledig en uitsluitend tot de nakoming van de wettelijke verplichtingen als verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens. De leverancier zal de goederen trouw zijn medewerking verlenen aan de opdrachtgever om de naleving van de toepasselijke wettelijke verplichtingen te verzekeren en aan te tonen. De medewerkers van de leverancier die toegang zullen krijgen tot de gegevens zijn gehouden tot een vertrouwelijkheidsplicht. De leverancier kan de wettelijke technische organisatorische maatregelen nemen om de gegevens te beveiligen zoals gangbaar in de sector. De opdrachtgever bevestigt dat de gegevens niet onderworpen zijn aan bijzondere wettelijke veiligheids- of vertrouwelijkheids-eisen, behoudens in zoverre dergelijke overeenkomsten tussen leverancier en opdrachtgever. De opdrachtgever stemt ermee in dat de leverancier de verwerking van de persoonsgegevens mag toevertrouwen aan derden, inclusief buiten de Europese Unie, op voorwaarde dat de leverancier daarbij instaat voor de naleving van de toepasselijke regelgeving. Na voltooiing van de order is de leverancier niet gehouden tot enige waarborgen van de persoonsgegevens.

Artikel 28 - Verwerking van persoonsgegevens voor de leverancier

Wanneer de leverancier bij de uitvoering van de order persoonsgegevens moet verwerken voor eigen doeleinden, met name voor het beheer van de relatie met de opdrachtgever en van diens order, zal de leverancier optreden als verantwoordelijke voor de verwerking van de persoonsgegevens. De leverancier zal de verwerking in zoverre noodzakelijk voor de uitvoering van de overeenkomst met de opdrachtgever, of voor de naleving van toepasselijke wetgeving, en voor behartiging van de legitieme belangen van de leverancier. De leverancier zal instaan voor de naleving van de toepasselijke wetgeving voor deze verwerkingen. De opdrachtgever stemt ermee in dat de leverancier de verwerking van de persoonsgegevens mag toevertrouwen aan derden, inclusief buiten de Europese Unie, op voorwaarde dat de leverancier daarbij instaat voor de naleving van de toepasselijke regelgeving en voor de naleving van deze Algemene Voorwaarden.

Artikel 29 - Klachten

Op straffe van verval van recht moet de opdrachtgever elke klacht of protest aangetekend zenden aan de leverancier uiterlijk binnen de 8 dagen na ontvangst van de eerste levering van goederen. Indien de opdrachtgever de goederen niet in ontvangst neemt, kan de termijn van 8 dagen na ontvangst van de datum van de introductie van de goederen in ontvangst te nemen. Bij ontstentens hiervan, vanaf de factuurdatum. Indien de leverancier binnen deze termijn van 8 dagen geen klacht ontvangt, heeft dit te gevolg dat de opdrachtgever alle goederen volledig aanvaard heeft. Als de opdrachtgever een deel van de geleverde goederen gebruikt of per post aan derden laat verzenden of voor verspreiding aan een distributieonderneming laat afgeven, houdt dat in dat hij de hele oplage aanvaard heeft. Het gebruik van een deel van de geleverde goederen geeft de opdrachtgever niet het recht heel de bestelling af te oefnen. Op straffe van verval van recht moet de opdrachtgever elke klacht of protest met betrekking tot de factuur van de bestelde goederen aangetekend zenden aan de leverancier uiterlijk binnen de 8 dagen na ontvangst van de factuur. Indien de leverancier binnen deze termijn van 8 dagen geen klacht ontvangt met betrekking tot de factuur, wordt beschouwd dat de opdrachtgever zich akkoord verklaart met de factuur.

Artikel 30 - Overmacht

Gevalen van overmacht, en meer in het algemeen, alle omstandigheden die de uitvoering van de opdracht door de leverancier verhinderen, herleiden of vertragen of nog, die een buitensporige verzwarende veroorzaken van de nakoming van de door hem aangegane verbintenissen, ontheffen de leverancier van iedere aansprakelijkheid en stellen hem in de mogelijkheid om, naargelang het geval, hetzij zijn verbintenissen in te korten, hetzij de overeenkomst te verbreken of de uitvoering ervan op te schorten, zonder dat hij tot enige schadevergoeding gehouden is. Worden onder meer als dusdanig beschouwd: oorlog, burgeroorlog, mobilisatie, onlusten, staking en lock-out, zowel bij de leverancier als bij zijn toeleveranciers, machinebreuk, informaticavirus of bug, brand, waterschade, onderbreking van transportmiddelen, bevoorradingsmoeilijkheden in grondstoffen, materialen en energie en beperkingen of verbodsbepalingen opgelegd door de overheid.

Artikel 31 - Aansprakelijkheid

In geval van vergissing of slechte uitvoering beperkt de aansprakelijkheid van de leverancier zich uitsluitend tot het terugnemen van de niet-conforme exemplaren, die verrekend worden tegen de prijs van de bijkomende exemplaren, en kan geen aanleiding geven tot enige schadevergoeding, behalve in geval van opzettelijke of zware fout van de leverancier, zijn personeel of onderaannemers. De leverancier is nooit aansprakelijk voor indirecte schade toegebracht aan de opdrachtgever bijvoorbeeld winstderving. De aansprakelijkheid van de leverancier is in ieder geval beperkt tot het bedrag van het contract, d.w.z. het bedrag dat de opdrachtgever betaald zou hebben indien het werk tot voldoening van de opdrachtgever uitgevoerd zou zijn.

Artikel 32 - Aantasting geldigheid en niet-verzakking

Indien een bepaling van deze algemene voorwaarden ongeldig, onwettig of nielig wordt verklaard, zal dit op geen enkele wijze de geldigheid, de wetigheid en de toepasbaarheid van de andere bepalingen aantasten. Het door de leverancier op gelijk welk moment nalaten om één van de in deze voorwaarden opgesomde rechten af te dwingen, of gelijk welk recht hiervan uit te oefenen, zal nooit kunnen gezien worden als een verzakking aan zulke bepaling en zal nooit de geldigheid van deze rechten aantasten.

Artikel 33 - Bevoegdheid

Elk geschil met betrekking tot het afsluiten, de geldigheid, de interpretatie of de uitvoering van deze overeenkomst en van de overeenkomsten daaruit afgeleid, wordt beheerst door Belgisch recht en zal tot de uitsluitende bevoegdheid van de rechtbanken van het gebied waarin de onderneming van de leverancier gevestigd is, behoren.